

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до проведення практичних занять, виконання
самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий аналіз»
для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем
«бакалавр» денної та заочної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»**

Методичні вказівки до проведення практичних занять, виконання самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий аналіз» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укл. О.Ф. Андросова – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.- 28с.

Укладач: к.е.н., доцент О.Ф. Андросова

Рецензент: к.е.н., доцент С.В. Шарова

Відповідольний за випуск: к.е.н, доцент С.В. Шарова

Затверджено
на засіданні кафедри
«Фінанси, банківська справа
та страхування»
Протокол № 1
від 27.08.2019 р.

Рекомендовано
до видання НМК ФЕУ
Протокол №22
Від 25.09.2019 р.

Тема 1. Значення і теоретичні засади фінансового аналізу.

Тести.

1. Фінансовий аналіз є складовою:
 - а) аналізу господарської діяльності підприємства;
 - б) управлінського аналізу;
 - в) аналізу фінансової звітності;
 - г) загальносистемного економічного аналізу.
 - д) інша відповідь;

2. На дослідженні питань кредитоспроможності компаній ґрунтується шкала:
 - а) статистичного фінансового аналізу;
 - б) мультиваріантних аналітиків;
 - в) емпіричних прагматиків;
 - г) учасників фондового ринку;
 - д) інша відповідь.

3. Основними джерелами формування фінансових ресурсів є:
 - а) власні і прирівняні до них кошти;
 - б) залучені на фінансовому ринку;
 - в) отримані в порядку перерозподілу;
 - г) усі відповіді правильні.

4. Аналіз майна і джерел формування капіталу, грошові потоки, ліквідність і платоспроможність, фінансова стійкість, кредитоспроможність, прибутковість, і рентабельність, ділова й інвестиційна активність - це:
 - а) предмет фінансового аналізу;
 - б) напрями аналізу фінансових результатів діяльності підприємства;
 - в) напрями оцінювання фінансового стану підприємства;
 - г) комплексна мета фінансового аналізу.

5. У загальній моделі аналізу фінансового стану підприємства аналіз розміщення і використання майна передбачає оцінювання:
 - а) власного і залученого капіталу;
 - б) прибутковості і рентабельності;
 - в) грошових потоків;
 - г) стану необоротних та оборотних активів;
 - д) інша відповідь.

6. Достатньо просте, швидке та наочне оцінювання фінансового стану підприємства - це:
 - а) основна мета експрес-аналізу фінансового стану;
 - б) етап експрес-аналізу фінансового стану;
 - в) основна мета деталізованого аналізу фінансового стану;

- г) етап деталізованого аналізу фінансового стану;
- д) інша відповідь.

7. За суб'єктами аналізу (користувачами) фінансовий аналіз поділяється на:

- а) повний і тематичний;
- б) прогнозний і наступний;
- в) зовнішній і внутрішній;
- г) оперативний і підсумковий;
- д) інша відповідь.

8. Фінансовий аналіз поділяється на аналіз фінансового стану підприємства у цілому, аналіз фінансової діяльності окремих структурних підрозділів підприємства, аналіз окремих фінансових операцій підприємства за такою ознакою:

- а) суб'єкти аналізу;
- б) період проведення;
- в) об'єкти аналізу;
- г) обсяг аналітичних досліджень;
- д) інша відповідь.

9. Принципи фінансового аналізу це:

- а) найбільш загальні, ключові поняття цієї науки;
- б) система теоретико-пізнавальних категорій;
- в) сукупність способів і прийомів дослідження фінансово-господарської діяльності;
- г) вимоги до його проведення;
- д) інша відповідь.

10. Дослідження динаміки показників із розрахунком абсолютних і відносних змін передбачає аналіз;

- а) вертикальний;
- б) трендовий;
- в) факторний;
- г) горизонтальний;
- д) порівняльний.

ТЕМА 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.

Тести

1. Які особливості має економічна інформація:

- а) динамічність;
- б) взаємозв'язок;
- в) нерівномірність виникнення протягом року;
- г) єдність і взаємозумовленість показників;
- д) усі відповіді правильні?

2. Поділ інформації на комплексну і тематичну здійснюється за ознаками:

- а) відношення до періоду прийняття управлінських рішень;
- б) періодичність надходження;
- в) ступінь опрацювання
- г) обсяг необхідних відомостей для прийняття управлінських рішень;
- д) інша відповідь.

3. Інформація має відповідати дійсності, відображати реальний стан господарських явищ і процесів - це зміст вимоги до інформації:

- а) аналітичність;
- б) об'єктивність;
- в) оперативність;
- г) нейтральність;
- д) інша відповідь

4. Законодавчі акти та інструкції це:

- а) публічна фінансова звітність;
- б) статистична звітність;
- в) дані бухгалтерського обліку;
- г) позаоблікова інформація;
- д) інша відповідь.

5. Оцінювання звітності підприємства збільшувати власний капітал і виплати дивідендів - це інформаційна потреба:

- а) власників;
- б) інвесторів;
- в) працівників;
- г) постачальників і кредиторів;
- д) замовників.

6. Фінансова звітність підприємства включає:

- а) баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни у власному капіталі, звіт про рух грошових коштів, примітки;
- б) активи, власний капітал, зобов'язання, доходи та витрати;
- в) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до звітів;
- г) баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про фінансово-майновий стан, пояснювальна записка;
- д) інша відповідь.

7. Коли подається річна фінансова звітність?

- а) не пізніше 20-го лютого наступного за звітним роком;
- б) не пізніше 20-го січня наступного за звітним роком;
- в) не пізніше 1-го лютого наступного за звітним роком;
- г) не пізніше 10-го лютого наступного за звітним роком;
- д) інша відповідь.

8. Баланс - це: звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає:
а) доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства;
б) надходження і вибуття грошових коштів та їх еквівалентів;
в) його активи, зобов'язання та власний капітал на певну дату;
г) види власного капіталу і напрями його змін;
д) інша відповідь.

9. Яка форма фінансової звітності відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду?

- а) баланс;
- б) звіт про фінансові результати;
- в) звіт про рух грошових коштів;
- г) звіт про власний капітал;
- д) примітки до річної фінансової звітності?

10. Дані про реалізацію продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємства, виробничу і повну собівартість, дохід (виручку) від реалізації містить форма статистичної звітності:

- а) №1 - підприємництва;
- б) №50 - сг;
- в) №21 - заг;
- г) №1-Б;
- д) інша відповідь

ТЕМА 3. Аналіз майна підприємства.

Тести.

1. Основне джерело інформації для аналізу фінансового стану підприємства - це:

- а) бухгалтерський баланс;
- б) звіт про фінансові результати;
- в) звіт із праці;
- г) примітки до річної фінансової звітності;
- д) звіт про рух грошових коштів.

2. Скільки розділів містить пасив балансу?:

- а) два;
- б) три;
- в) чотири;
- г) п'ять;
- д) інша відповідь.

3. Валюта балансу - це:

- а) загальна вартість власного капіталу;
- б) загальна вартість майна (джерел формування капіталу);

- в) необоротні активи;
- г) основні та оборотні засоби;
- д) інша відповідь.

4. Критерії визнання актів згідно з П (С) БО 2:

- а) матеріальна форма;
- б) наявність права власності;
- в) виникнення у результаті минулих подій, здійснення контролю підприємством, майбутні економічні вигоди;
- г) намір придбати активи, одержати в майбутньому економічні вигоди та можливість достовірної оцінки;
- д) інша відповідь;

5. До оборотних активів не належить:

- а) виробничі запаси;
- б) незавершене виробництво;
- в) довгострокові біологічні активи;
- г) готова продукція і товари;
- д) інша відповідь.

6. Оборотні виробничі фонди визначаються як сума рядків балансу:

- а) із ста до 120-ти;
- б) із 100 до 130-ти;
- в) із ста до 140-ка;
- г) із ста до 250-ти.
- д) інша відповідь.

7. Який із наведених показників не використовується в аналізі структури майна?:

- а) частка кредиторської заборгованості в зобов'язаннях;
- б) частка необоротних активів у майні;
- в) частка фондів обігу в оборотних активах;
- г) частка дебіторської заборгованості в майні;
- д) інша відповідь.

8. Коефіцієнт вибуття основних засобів - це відношення:

- а) вартості основних засобів, які надійшли за рік, до вартості основних засобів на початок року;
- б) вартості основних засобів, які вибули за рік, до вартості основних засобів на початок року;
- в) вартості основних засобів, які надійшли за рік, до вартості основних засобів на кінець року;
- г) вартості основних засобів, які вибули за рік, до вартості основних засобів на кінець року;
- д) інша відповідь.

9. Про поліпшення функціонального стану основних засобів свідчить:

- а) зменшення коефіцієнта зносу;

- б) збільшення коефіцієнта зносу;
- в) зменшення коефіцієнта придатності;
- г) збільшення коефіцієнта придатності;
- д) правильні відповіді а) і г)
- е) правильні відповіді б) і в).

10. Коефіцієнт мобільності майна розраховується як відношення:

- а) необоротних активів до вартості усього майна;
- б) оборотних активів до вартості всього майна;
- в) необоротних активів до оборотних активів;
- г) оборотних активів до необоротних активів;
- д) інша відповідь.

Задача 1. За методикою, наведеною в активі скороченого аналітичного балансу (див. примітки), провести горизонтальний і вертикальний аналіз майна підприємства (див. примітки). Сформулювати висновки.

Задача 2. За системою структурних показників (див. примітки) провести аналіз структури майна (активів) підприємства. Сформулювати висновки. Вихідна інформація: форма №1 "Баланс" за 2 роки (див. примітки).

Тема 4. Аналіз оборотних активів

Тести

1. До оборотних активів у матеріальній формі не належать:
 - а) виробничі запаси;
 - б) незавершене виробництво;
 - в) готова продукція;
 - г) грошові кошти та їх еквіваленти;
 - д) інша відповідь.
2. Оборотні активи у сфері виробництва визначаються як сума рядків балансу:
 - а) із 100 по 120;
 - б) із 100 по 130;
 - в) із 100 по 140;
 - г) із 100 по 250;
 - д) інша відповідь.
3. Що не належить до складу запасів підприємства:
 - а) сировина і матеріали;
 - б) незавершене виробництво;
 - в) готова продукція і товари;
 - г) поточні біологічні активи;
 - д) незавершене будівництво?

4. Юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів, - це:
- а) кредитори;
 - б) інвестори;
 - в) дебітори;
 - г) власники;
 - д) інша відповідь
5. Як визначається величина резерву сумнівних боргів за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості:
- а) множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності;
 - б) як різниця поточної дебіторської заборгованості та безнадійної дебіторської заборгованості;
 - в) на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів;
 - г) інша відповідь.
6. Про поліпшення стану платіжно-розрахункових відносин підприємства свідчить:
- а) зменшення коефіцієнта обертання дебіторської заборгованості;
 - б) збільшення тривалості одного обороту дебіторської заборгованості;
 - в) зростання відношення дебіторської заборгованості до чистого доходу;
 - г) зниження частки дебіторської заборгованості в майні;
 - д) інша відповідь.
7. За рік оборотності активи здійснює 4 обороти. Чому дорівнює коефіцієнт завантаження оборотних активів:
- а) 4;
 - б) 0,5;
 - в) 0,25;
 - г) 1;
 - д) інша відповідь.
8. Про прискорення оборотності оборотних активів свідчить:
- а) збільшення коефіцієнта обертання;
 - б) збільшення коефіцієнта завантаження;
 - в) зменшення тривалості одного обороту;
 - г) правильні відповіді а) і в)
 - д) інша відповідь.
9. Які фактори впливають на зміну чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)?:
- а) середньорічна вартість оборотних активів;
 - б) фондівдача;
 - в) коефіцієнт обертання оборотних активів;
 - г) чистий прибуток;

д) правильні відповіді а) і в)

10. Коефіцієнт обертання оборотних активів за календарний рік становить 3. Тривалість одного обороту становить:

- а) 120 днів;
- б) 90 днів;
- в) 180 днів;
- г) 60 днів;
- д) інша відповідь.

Задача 1. Провести горизонтальний і вертикальний аналіз дебіторської заборгованості підприємства (див. приміт). Сформулювати висновки щодо стану розрахунків підприємства з дебіторами.

Вихідна інформація: форма № 1 "Баланс" за 2 роки.

Задача 2. За методикою, наведеною в Примітках, провести розрахунок і проаналізувати динаміку показників комплексного оцінювання дебіторської заборгованості (див. примітку). Сформулювати висновки щодо характеру змін у платіжно-розрахункових відносинах підприємства.

Вихідна інформація: форма № 1 "Баланс", № 2 "Звіт про фінансові результати" за 2 роки.

Тема 5. Аналіз джерел формування капіталу підприємств.

Тест.

1. Власний капітал виконує функції:

- а) довгострокового фінансування;
- б) фінансування ризику;
- в) самостійності та влади;
- г) розподілу доходів, прибутків та активів;
- д) усі відповіді правильні;

2. Що не належить до видів власного капіталу?:

- а) статутний капітал;
- б) резервний капітал;
- в) векселі, видані;
- г) нерозподілений прибуток;
- д) інша відповідь.

3. Які із наведених видів пасивів належать до власного капіталу?:

- а) довгострокові кредити банків;
- б) додатковий вкладений капітал;
- в) кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- г) доходи майбутніх періодів;
- д) інша відповідь.

4. Зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу - це:

- а) довгострокові зобов'язання;
- б) поточні зобов'язання;
- в) забезпечення;
- г) непередбачені зобов'язання;
- д) інша відповідь.

5. До складу зобов'язань не належить:

- а) забезпечення наступних витрат і платежів;
- б) довгострокові зобов'язання;
- в) поточні зобов'язання;
- г) статутний і пайовий капітал;
- д) інша відповідь.

6. Що включає постійний (перманентний) капітал?:

- а) усі види власного капіталу і довгострокових зобов'язань;
- б) усі види власного капіталу;
- в) усі види зобов'язань;
- г) усі види поточних зобов'язань;
- д) інша відповідь.

7. Факторами зміни видів власного капіталу є:

- а) коригування;
- б) розподіл прибутку;
- в) внески учасників;
- г) вилучення капіталу;
- д) усі наведені фактори.

8. Ознаками поліпшення фінансового стану підприємства є такі зміни показників:

- а) зростання коефіцієнта обертання кредиторської заборгованості;
- б) збільшення частки кредиторської заборгованості в капіталі;
- в) зниження відношення кредиторської заборгованості до оборотних активів;
- г) збільшення відношення кредиторської заборгованості до чистого доходу;
- д) інша відповідь.

9. Коефіцієнт обертання кредиторської заборгованості становить 9. Середній період погашення кредиторської заборгованості дорівнює:

- а) 60 днів;
- б) 180 днів;
- в) 40 днів;
- г) 30 днів;
- д) інша відповідь.

10. Темп приросту дебіторської заборгованості становить 5 %, темп приросту кредиторської заборгованості - 25%. Якою буде оцінка такої динаміки:

- а) позитивна ознака у фінансовому стані підприємства;
- б) негативна ознака у фінансовому стані підприємства;
- в) негативна тенденція у фінансовому стані підприємства;
- г) позитивна тенденція у фінансовому стані підприємства;
- д) інша відповідь.

Задача 1. За системою структурних показників (див. примітку) провести аналіз структури джерел формування капіталу (пасивів) підприємства. Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форма №1 "Баланс" за 2 роки, (див. примітки).

Задача 2. Провести горизонтальний і вертикальний аналіз власного капіталу підприємства (див. примітки). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форма №1 "Баланс" за 2 роки.

Тема 6. Аналіз грошових потоків.

Тести.

1. Як поділяються грошові потоки за напрямом руху грошових коштів:
 - а) на валовий і чистий грошові потоки;
 - б) на надлишковий і дефіцитний грошові потоки;
 - в) на регулярний і дискретний грошові потоки;
 - г) на додатний і від'ємний грошові потоки;
 - д) інша відповідь.
2. Грошовий потік, за якого надходження коштів значно менше від реальних потреб підприємства, є:
 - а) дефіцитним;
 - б) надлишковим;
 - в) валовим;
 - г) чистим;
 - д) інша відповідь.
3. Які грошові потоки називаються ануїтетом?:
 - а) регулятивні з нерівномірними часовими інтервалами.
 - б) короткострокові;
 - в) регуляторні з рівномірними часовими інтервалами;
 - г) довгострокові;
 - д) інша відповідь.
4. Грошовий потік, за якого надходження коштів здійснюється наприкінці періоду, - це:
 - а) пренумерандо;
 - б) постнумерандо;
 - в) короткостроковий грошовий потік;
 - г) довгостроковий грошовий потік;
 - д) інша відповідь.

5. Згідно з непрямим методом руху коштів у результаті операційної діяльності визначається шляхом:

- а) послідовного наведення усіх основних статей валових грошових надходжень і витрат, різниця яких показує чистий рух коштів;
- б) коригування залишків за статтями балансу;
- в) коригування залишків за статтями звіту про власний капітал;
- г) коригування прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування;
- д) інша відповідь.

6. Грошові кошти від фінансової діяльності це:

- а) надходження власного капіталу;
- б) отримані позики;
- в) погашення позик;
- г) сплачені дивіденди;
- д) усі відповіді правильні.

7. Який з наведених факторів сприяє збільшенню чистого грошового потоку від фінансової діяльності:

- а) зменшення довгострокових кредитів і позик;
- б) збільшення короткострокових кредитів і позик;
- в) зменшення суми одержаних дивідендів і відсотків від короткострокових фінансових вкладень;
- г) збільшення суми виплачених дивідендів акціонерам підприємства;
- д) інша відповідь..

8. Який показник характеризує синхронність формування грошових потоків?:

- а) коефіцієнт ліквідності грошового потоку;
- б) коефіцієнт достатності чистого грошового потоку;
- в) коефіцієнт ефективності грошових потоків;
- г) коефіцієнт перспективного виконання боргових зобов'язань;
- д) інша відповідь.

9. Який принцип управління грошовими потоками передбачає оптимізацію грошових потоків за видами, обсягами, часовими інтервалами та іншими суттєвими характеристиками?:

- а) інформаційної достовірності;
- б) ефективності;
- в) ліквідності;
- г) збалансованості;
- д) інша відповідь.

10. Який чинник буде свідчити про ефективність удосконалення системи управління грошовими потоками?

- а) наявність фактів неплатоспроможності підприємства в окремі дні або періоди;
- б) зниження коефіцієнта достатності чистого грошового потоку;

- в) чітка узгодженість джерел надходження та напрямів використання грошових коштів за окремими видами діяльності підприємства;
- г) відсутність додаткового доходу за рахунок інвестування тимчасово вільних грошових коштів;
- д) інша відповідь.

Задача 1. Використовуючи алгоритм розрахунку відповідно до П (С) БО 4 (див. примітки) провести аналіз руху грошових коштів у результаті операційної діяльності (див. примітки). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форма № 3 "Звіт про рух грошових коштів" за 2 роки.

Задача 2. Використовуючи алгоритм розрахунку відповідно до П (С) БО 4 (див. примітки) провести аналіз руху грошових коштів у результаті фінансової діяльності (див. примітки). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форма № 3 "Звіт про рух грошових коштів" за 2 роки.

Тема 7. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємств. Тести.

1. Ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами (платіжними засобами), строк перетворення яких у грошові кошти відповідає строку погашення платіжних зобов'язань, - це визначення:

- а) ліквідності активів;
- б) ліквідності балансу;
- в) платоспроможності;
- г) ліквідності підприємства;
- д) інша відповідь.

2. Який вид платоспроможності визначає наявність у достатньому обсязі грошових коштів та їх еквівалентів для розрахунків за кредиторською заборгованістю, що вимагає негайного погашення:

- а) статична;
- б) динамічна;
- в) поточна;
- г) перспективна;
- д) інша відповідь.

3. Найбільш ліквідні активи - це:

- а) грошові кошти та їх еквіваленти;
- б) поточна дебіторська заборгованість;
- в) виробничі запаси;
- г) товари;
- д) інша відповідь.

4. Активи, що повільно реалізуються, це:

- а) необоротні активи;

- б) поточні фінансові інвестиції;
- в) виробничі запаси;
- г) готова продукція;
- д) правильні відповіді а) і д)

5. Для визначення поточної ліквідності балансу необхідно порівняти:

- а) високоліквідні активи з найбільш терміновими зобов'язаннями;
- б) високоліквідні та середньоліквідні активи з найбільш терміновими та короткостроковими зобов'язаннями;
- в) низьколіквідні активи з довгостроковими зобов'язаннями;
- г) важколіквідні активи з постійними пасивами;
- д) інший варіант.

6. За якого значення коефіцієнта швидкої ліквідності підприємства є неплатоспроможним?:

- а) 0,9;
- б) 1,2;
- в) 0,4;
- г) 1,5
- д) інша відповідь.

7. Платіжні календарі використовуються для:

- а) аналізу ліквідності балансу;
- б) аналізу статистичної платоспроможності;
- в) оперативного аналізу динамічної платоспроможності;
- г) аналізу майнової платоспроможності;
- д) інша відповідь.

8. Показник поточної платоспроможності визначається як:

- а) різниця грошових коштів і поточних зобов'язань;
- б) сума довгострокових, поточних фінансових інвестицій, грошових коштів та їх еквівалентів за мінусом поточних зобов'язань;
- в) різниця поточних зобов'язань і грошових коштів;
- г) різниця грошових коштів до поточних зобов'язань;
- д) інша відповідь.

9. Для визнання структури балансу незадовільною, а підприємство - неплатоспроможним, необхідно виконання таких умов:

- а) коефіцієнт загальної ліквідності менше 1,5;
- б) коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами менше 0,1;
- в) коефіцієнт загальної ліквідності менше 1,5 і коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами менше 0,1;
- г) усі відповіді правильні.
- д) інша відповідь.

10. Для підвищення коефіцієнта загальної ліквідності необхідно забезпечити:

- а) зменшення оборотних активів;
- б) збільшення поточних зобов'язань;
- в) випереджальне зростання поточних зобов'язань порівняно зі зростанням оборотних активів;
- г) випереджальне зростання оборотних активів порівняно зі зростанням поточних зобов'язань;
- д) інша відповідь.

Задача 1. Розрахувати загальний показник ліквідності, проаналізувати його динаміку та сформулювати висновки щодо зміни ліквідності балансу.

Вихідна інформація: див. примітки.

Задача 2. За даними платіжного календаря провести оперативний аналіз платоспроможності підприємства за 2 декади місяця, визначити коефіцієнт оперативної платоспроможності. Сформулювати висновки.

Тема 8. Аналіз фінансової стійкості підприємств.

Тести

1. Здатність підприємства функціонувати і розвиватись, зберігати рівновагу активів і пасивів у мінливому економічному середовищі, що гарантує його платоспроможність та інвестиційну привабливість у довгостроковій перспективі у межах допустимого рівня ризику, - це визначення:

- а) ділової активності підприємства;
- б) ліквідності підприємства;
- в) фінансової стійкості підприємства;
- г) платоспроможності підприємства;
- д) інша відповідь.

2. Відношення власного капіталу до валюти балансу характеризує коефіцієнт:

- а) автономії;
- б) концентрації позикового капіталу;
- в) фінансового ризику;
- г) маневреності власного капіталу;
- д) інша відповідь.

3. Який коефіцієнт фінансової стійкості визначається відношенням власних оборотних коштів до власного капіталу:

- а) фінансового ризику;
- б) маневреності власного капіталу;
- в) маневреності власних оборотних коштів;
- г) забезпечення запасів власними оборотними коштами;
- д) інша відповідь

4. Якщо коефіцієнт автономії становить 0,825, то на дату складання балансу підприємства:

- а) є фінансово нестійким;
- б) є фінансово стійким;
- в) підвищено фінансову стійкість;
- г) змінило фінансову стійкість;
- д) інша відповідь.

5. Нормально стійкий фінансовий стан буде за умови, коли запаси покриваються:

- а) власними оборотними коштами;
- б) довгостроковими зобов'язаннями;
- в) власними оборотними коштами та довгостроковими зобов'язаннями;
- г) усіма джерелами їх формування;
- д) інша відповідь.

6. Показник нестачі загальної величини джерел формування на 1 грн. запасів означає:

- а) абсолютну фінансову стійкість;
- б) нормально стійкий фінансовий стан;
- в) нестійкий фінансовий стан;
- г) кризовий фінансовий стан;
- д) інша відповідь.

7. Відношенням постійних витрат до коефіцієнта маржинального доходу в операційному доході визначається:

- а) прибуток від операційної діяльності;
- б) поріг рентабельності;
- в) зона фінансової стійкості;
- г) запас фінансової стійкості;
- д) інша відповідь.

8. Показник запасу фінансової стійкості визначається як:

- а) відношення операційного доходу до порога рентабельності, виражене у відсотках;
- б) відношення зони фінансової стійкості до порогу рентабельності, виражене у відсотках;
- в) різниця між операційними доходами і порогом рентабельності;
- г) відношення зони фінансової стійкості до операційного доходу, виражене у відсотках;
- д) інша відповідь.

9. Коефіцієнт виробничого лівериджу 3,0, коефіцієнт фінансового лівериджу - 1,2. Коефіцієнт виробничо-фінансового лівериджу дорівнює:

- а) 4,2;
- б) 1,8;
- в) 2,5;
- г) 3,6;
- д) інша відповідь.

10. Диференціал фінансового важеля, - це:
- а) відношення позикового капіталу до власного капіталу;
 - б) різниця між рентабельністю сукупного капіталу та рентабельністю власного капіталу;
 - в) різниця між рентабельністю сукупного капіталу та відсотковою ставкою за кредит;
 - г) відношення рентабельності сукупного капіталу до відсоткової ставки за кредит.

Задача 1. Визначити та проаналізувати тип фінансової стійкості підприємства (див. примітку). Сформулювати висновки, в яких відобразити динаміку фінансового стану підприємства з погляду забезпеченості запасів джерелами їх формування.

Вихідна інформація: форма № 1 "Баланс" за 2 роки.

Задача 2. За допомогою способу ланцюгових підстановок визначити вплив факторів на зміну показника порога рентабельності. Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: див. примітки.

Тема 9. Аналіз кредитоспроможності підприємств.

Тести

1. Спроможність за конкретних умов кредитування в повному обсязі та у визначений кредитною угодою строк розраховатися за своїми борговими зобов'язаннями виключно грошовими коштами, що генеруються позичальником у ході звичайної діяльності, це визначення:

- а) платоспроможності;
- б) ліквідності;
- в) ділової активності;
- г) фінансової стійкості;
- д) кредитоспроможності.

2. Оцінювання фінансового стану позичальника - юридичної особи банк здійснює кожного разу під час укладення договору про здійснення кредитної операції, а надалі не рідше ніж 1 раз:

- а) на 12 місяців;
- б) на 6 місяців;
- в) на 3 місяці;
- г) на 9 місяців;
- д) інша відповідь.

3. Який максимальний рівень може становить частка суми балів за додатковими (суб'єктивними) показниками від визначеної банком загальної суми балів за результатами оцінювання фінансового стану позичальника:

- а) 50%;
- б) 30%;
- в) 10%

- г) 20%
- д) інша відповідь.

4. Якою є періодичність оцінювання фінансового стану позичальника-банку?:

- а) не рідше, ніж один раз на 12 місяців;
- б) не рідше, ніж один раз на 6 місяців;
- в) не рідше, ніж один раз на 3 місяці;
- г) не рідше, ніж один раз на місяць;
- д) інша відповідь.

5. До яких показників належить коефіцієнт поточної ліквідності:

- а) грошових потоків позичальника;
- б) платоспроможності позичальника;
- в) фінансової стійкості позичальника;
- г) рентабельності позичальника;
- д) інша відповідь.

6. Фінансова діяльність незадовільна і є збитковою, кредитна операція не забезпечена ліквідною заставою, показники не відповідають установленим значенням, імовірності виконання зобов'язань позичальником практично немає. Це - характеристики позичальника за класом:

- а) "А";
- б) "Б";
- в) "В";
- г) "Г";
- д) "Д".

7. Вид активних операцій, пов'язаних з наданням клієнтам коштів у тимчасове користування, - це визначення:

- а) кредитного ризику;
- б) кредитних операцій;
- в) кредитного портфеля;
- г) стану обслуговування боргу;
- д) інша відповідь.

8. Як називається загальна заборгованість за кредитними операціями?:

- а) валовий кредитний ризик;
- б) чистий кредитний ризик;
- в) сумнівна кредитна операція;
- г) безнадійна кредитна операція;
- д) інша відповідь.

9. Якщо кількість календарних днів прострочення основного боргу та/або відсотків за ними становить від 31 до 60, споживчі кредити належать до категорії заборгованості:

- а) "стандартна";
- б) "під контролем";

- в) "субстандартна";
- г) "сумнівна";
- д) "безнадійна".

10. Відношення прибутку до власного капіталу, виражене у відсотках, - це показник:

- а) фінансового важеля;
- б) рентабельності кредитної угоди;
- в) приросту прибутку за рахунок використання кредиту;
- г) приросту продукції на 1 грн. кредитних витрат;
- д) інша відповідь.

Задача 1. З позицій комерційного банку провести бальне (рейтингове) оцінювання фінансового стану підприємства для визначення класу кредитоспроможності (надійності) позичальника (див. примітку). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форма № 1 "Баланс", № 2 "Звіт про фінансові результати", та інші документи за останні 3 звітні періоди (квартали).

Задача 2. З позиції комерційного банку провести комплексне (рейтингове) оцінювання фінансового стану підприємства-позичальника (див. примітку). Сформулювати висновки щодо класу його кредитоспроможності.

Вихідна інформація: форми № 1 "Баланс", № 2 "Звіт про фінансові результати" за 2 роки.

Тема 10. Аналіз ділової активності підприємств

Тести

1. Зусилля, спрямовані на просування підприємства на ринках продукції, праці, капіталу, характеризує поняття:
 - а) платоспроможності;
 - б) кредитоспроможності;
 - в) ділової активності;
 - г) фінансової стійкості;
 - д) інша відповідь.
2. Зовнішнім фактором, який впливає на ділову активність підприємства, є:
 - а) якість фінансового менеджменту на підприємстві;
 - б) податкова політика;
 - в) оборотність оборотних активів;
 - г) тривалість виробничого циклу;
 - д) інша відповідь.

3. Економічний ефект за рахунок прискорення оборотності характеризує:
- а) величина вивільнених активів;
 - б) коефіцієнти обертання активів;
 - в) тривалість одного обороту активів;
 - г) коефіцієнт завантаження активів;
 - д) величина додатково залучених активів.
4. Відношенням тривалості періоду, що аналізується, до коефіцієнта обертання відповідних видів і пасивів визначається:
- а) тривалість одного обороту активів і пасивів;
 - б) коефіцієнт завантаження активів і пасивів;
 - в) тривалість операційного циклу;
 - г) тривалість фінансового циклу;
 - д) інша відповідь.
5. Тривалість операційного циклу, це:
- а) сума тривалості 1-го обороту запасів і тривалості 1-го обороту поточної дебіторської заборгованості;
 - б) сума тривалості 1-го обороту запасів и тривалості 1-го обороту кредиторської заборгованості;
 - в) різниця тривалості 1-го обороту дебіторською заборгованості та тривалості 1-го обороту кредиторської заборгованості;
 - г) сума тривалості 1-го обороту дебіторської заборгованості та тривалості 1-го обороту кредиторської заборгованості;
 - д) інша відповідь;
6. Що таке реінвестований прибуток?:
- а) валовий прибуток;
 - б) сума чистого прибутку та дивідендів;
 - в) чистий прибуток;
 - г) різниця чистого прибутку та дивідендів;
 - д) інша відповідь.
7. Який показник характеризує величину чистого доходу в розрахунку на 1 грн. середньорічної вартості активів?:
- а) рентабельність продажу;
 - б) частка реінвестованого прибутку;
 - в) ресурсовіддача;
 - г) коефіцієнт фінансової залежності;
 - д) інша відповідь.
8. Відношення реінвестованого прибутку до чистого прибутку визначається коефіцієнт:
- а) реінвестування прибутку;
 - б) виплати дивідендів;
 - в) податкових інвестицій;
 - г) оподаткування активів;

д) інша відповідь.

9. Сума дивідендів і зміна вартості власного капіталу є критеріями оцінювання для власників підприємства:

- а) фінансової стійкості;
- б) платоспроможності;
- в) ліквідності балансу;
- г) сукупної ринкової активності;
- д) інша відповідь.

10. Показники номінальної та балансової вартості 1 акції характеризують:

- а) платоспроможність підприємства;
- б) ринкову активність підприємства на фондовому ринку;
- в) оборотність активів;
- г) структуру пасивів;
- д) інша відповідь.

Задача 1. Визначити темпи зростання величини активів, чистого доходу та чистого прибутку для перевірки дотримання "Золотого правила економіки підприємства". Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форми № 1 "Баланс", № 2 "Звіт про фінансові результати" за 2 роки.

Задача 2. За показниками вихідної інформації проводиться розрахунок коефіцієнта стійкості економічного зростання та показників, які впливають на його зміну (див. примітку).

Тема 11. Аналіз прибутковості і рентабельності підприємств.

Тести

1. За якою однакою прибуток поділяється на розподілений і нерозподілений?:

- а) зміст;
- б) види діяльності;
- в) склад;
- г) характер використання;
- д) період дослідження;

2. Збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які приводять до зростання власного капіталу, - це:

- а) витрати;
- б) доходи;
- в) збиток;
- г) прибуток;
- д) інша відповідь.

3. Які види витрат належать до витрат від звичайної діяльності?:

- а) витрати від операційної діяльності;
- б) фінансові витрати;
- в) витрати від участі в капіталі;
- г) інші витрати;
- д) усі відповіді правильні.

4. Чому дорівнює прибуток від звичайної діяльності до оподаткування за наявності такої інформації, тис. грн.: прибуток від операційної діяльності - 200; дохід від участі в капіталі - 20; фінансові витрати - 30:

- а) 200 тис. грн.;
- б) 220 тис. грн.;
- в) 170 тис. грн.;
- г) 190 тис. грн.
- д) інша відповідь.

5. Яка зміна факторного показника забезпечить збільшення прибутку від операційної діяльності?:

- а) зменшення валового прибутку;
- б) збільшення інших операційних доходів;
- в) збільшення адміністративних витрат;
- г) збільшення витрат на збиток;
- д) інша відповідь.

6. Як визначається маржинальний дохід?:

- а) сума чистого доходу та змінних витрат;
- б) різниця постійних витрат і прибутку;
- в) різниця між чистим доходом і постійними витратами;
- г) різниця між чистим доходом і змінними витратами;
- д) інша відповідь.

7. Рентабельність - це:

- а) одержаний підприємством прибуток;
- б) абсолютний показник ефективності роботи підприємства;
- в) відносний рівень прибутковості, що характеризує відношення ефекту (прибутку) до наявних або використаних ресурсів;
- г) відношення валових витрат на виробництво до обсягу реалізації продукції;
- д) інша відповідь.

8. Відношення чистого прибутку до середньорічної вартості капіталу визначається:

- а) загальна рентабельність сукупного капіталу;
- б) загальна рентабельність власного капіталу;
- в) чиста рентабельність сукупного капіталу;
- г) чиста рентабельність власного капіталу;
- д) інша відповідь.

9. Факторами, що мають зворотній вплив на рентабельність виробничих фондів, є:

- а) коефіцієнт фондомісткості продуктів;
- б) коефіцієнт завантаження оборотних виробничих фондів;
- в) рентабельність реалізації;
- г) правильні відповіді а) і б)
- д) правильні відповіді а) і в).

10. Чистий прибуток підприємства 1,5 млн. грн., середньорічна вартість власного капіталу - 9 млн. грн. Яким є період окупності власного капіталу?:

- а) 5 років;
- б) 10 років;
- в) 6 років;
- г) 0,17 року;
- д) інша відповідь.

Задача 1. Проаналізувати склад, структуру та динаміку доходів підприємства (див. примітку). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форма № 2 "Звіт про фінансові результати" за 2 роки.

Задача 2. Провести аналіз складу, структури та динаміки операційних витрат за елементами (див. примітку). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форма № 2 "Звіт про фінансові результати" за 2 роки.

Тема 12. Аналіз інвестиційної активності підприємства.

Тести.

1. Які інвестиції передбачають вкладення капіталу на період більше 1-го року?:

- а) короткострокові;
- б) довгострокові;
- в) безризикові;
- г) високоризикові;
- д) інша відповідь

2. Діяльність, захід, що передбачає здійснення комплексу дій, які забезпечують досягнення певних цілей (отримання результатів), - це визначення:

- а) інвестиційного проекту;
- б) інвестицій;
- в) інвестора;
- г) інвестиційної привабливості;
- д) інша відповідь.

3. Який з наведених показників не належить до показників ретроспективного оцінювання ефективності капітальних інвестицій?:

- а) додатковий вихід продукції на одну гривню інвестицій;
- б) чиста теперішня вартість;
- в) зниження собівартості продукції з розрахунку на одну гривню інвестицій;
- г) збільшення прибутку з розрахунку на одну гривню інвестицій;
- д) інша відповідь.

4. Показники прибутку на акцію та рентабельності акцій характеризують:

- а) платоспроможність підприємства;
- б) інвестиційну привабливість акціонерного товариства;
- в) оборотність активів;
- г) структуру пасивів;
- д) інша відповідь.

5. Який з наведених показників характеризує прогнозне оцінювання зміни економічного потенціалу підприємства за умови реалізації інвестиційного проекту?:

- а) період окупності інвестицій;
- б) індекс рентабельності інвестицій;
- в) внутрішня норма прибутковості;
- г) чиста теперішня вартість;
- д) інша відповідь.

6. Як називається середньозважений термін життєвого циклу інвестиційного проекту?:

- а) ставка дисконтування⁴
- б) внутрішня норма прибутковості;
- в) дюрація;
- г) ціна авансового капіталу
- д) інша відповідь.

7. Цінний папір, який підтверджує боргове зобов'язання емітента, повернути власникові його номінальну вартість в обумовлений строк і виплатити певний дохід, - це:

- а) акція;
- б) вексель;
- в) депозитний сертифікат;
- г) облігація;
- д) інша відповідь.

8. Як називаються акції власник яких отримує фіксований дохід у вигляді дивідендів незалежно від того, чи отримало прибуток у звітному році?:

- а) звичайні (прості);
- б) іменні;

- в) акції на пред'явника;
- г) привілейовані;
- д) інша відповідь.

9. Яка ціна акцій визначається фондовою біржою на кожний момент ринкової операції і залежить від попиту та пропозиції?:

- а) ліквідаційна;
- б) ринкова;
- в) оголошена;
- г) номінальна;
- д) емісійна.

10. З чого складається дохід від акцій?:

- а) з суми одержаних дивідендів;
- б) доходу від приросту вартості акцій;
- в) ринкової ціни акцій;
- г) суми одержаних дивідендів і доходу від приросту вартості акцій;
- д) інша відповідь;

Задача 1. Проаналізувати склад, структуру та динаміку капітальних інвестицій підприємства станом на кінець року (див. примітку). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форма № 5 "Примітки до річної фінансової звітності" за 2 роки.

Задача 2. За системою показників провести аналіз інвестиційної привабливості підприємства (див. примітки). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: практичні завдання тем 3, 5, 7, 8, 10 і 11.

Тема 13. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства.

Тести.

1. Що є об'єктом комплексного фінансового аналізу?:

- а) забезпечення ідентифікації місця підприємства в економічному середовищі;
- б) різноманітні замовники;
- в) аналітичні служби підприємства;
- г) економічний потенціал суб'єкта господарювання;
- д) інша відповідь;

2. Який з наведених параметрів не може бути базою для проведення порівняльного аналізу?:

- а) середньогалузеві значення показників;
- б) нормативні значення фінансових показників;
- в) показники фінансово-господарської діяльності підприємств, які є лідерами в галузі;
- г) показники минулого та звітного періодів;
- д) інша відповідь.

3. До якого етапу комплексного фінансового аналізу належить обґрунтування відповідно до цільової функції комплексного аналізу системи фінансових показників?:

- а) перший;
- б) другий;
- в) третій;
- г) четвертий;
- д) п'ятий.

4. Що передбачає перший етап алгоритму використання методу відстаней?:

- а) створення матриці стандартизованих коефіцієнтів;
- б) визначення комплексного (рейтингового) оцінювання;
- в) створення рядка умовного еталонного об'єкта;
- г) обґрунтування системи оціночних показників і формування матриці вихідних даних;
- д) інша відповідь.

5. Відношення чистого прибутку до середньорічної вартості власного капіталу, виражене у відсотках, - це:

- а) загальна рентабельність сукупного капіталу;
- б) чиста рентабельність сукупного капіталу;
- в) чиста рентабельність власного капіталу;
- г) загальна рентабельність виробничих фондів;
- д) інша відповідь.

6. Коефіцієнти загальної ліквідності та швидкої ліквідності - це показники оцінювання:

- а) прибутковості господарської діяльності;
- б) ефективності управління підприємством;
- в) ділової активності підприємства;
- г) ліквідності та ринкової стабільності підприємства
- д) інша відповідь.

7. За моделлю Альтмана підприємство, акції якого котируються на біржі, має значення Z - показника, 2,25. Яким буде висновок про ймовірність банкрутства підприємства?:

- а) дуже висока;
- б) висока;
- в) можлива;
- г) дуже низька;
- д) інша відповідь.

8. Значення показника діагностики платоспроможності Конана і Гольдера становить 0,002. Якою є вірогідність затримки платежів?:

- а) 20%;
- б) 40%;

- в) 70%;
- г) 80%;
- д) інша відповідь.

9. Для підприємства зв універсальною дискримінантом функцією значення Z-показника становило в минулому році 1,72, звітному - 2,48. Яким буде висновок щодо ймовірності банкрутства підприємства?:

- а) у минулому і звітному роках підприємства є фінансово стійким і йому не загрожує банкрутство;
- б) у минулому і звітному роках фінансова рівновага на підприємстві порушена, але за умови переходу до антикризового управління банкрутство йому не загрожуватиме;
- в) у минулому році підприємство є фінансово стійким і йому не загрожує банкрутство, у звітному - фінансова рівновага на підприємстві порушена, але за умови переходу до антикризового управління банкрутство йому не загрожуватиме;
- г) у минулому році фінансова рівновага на підприємстві порушена, але за умови переходу до антикризового управління банкрутство йому не загрожуватиме, у звітному - підприємство є фінансово стійким і йому не загрожує банкрутство;
- д) інша відповідь.

10. Які з наведених факторів ускладнюють використання в Україні зарубіжних багатофакторних моделей діагностики ймовірності банкрутства?:

- а) моделі, побудовані за даними іноземних компаній, а економіка будь-якої країни має специфіку;
- б) не може бути універсальних моделей, придатних для всіх галузей економіки;
- в) моделі розроблялися переважно у 60-70-х роках ХХ століття, а за цей час змінилася макро- та мікроекономічна ситуація в усьому світі;
- г) усі наведені фактори;
- д) інша відповідь.

Задача 1. Спрогнозувати фінансовий стан підприємства за допомогою багатофакторних моделей діагностики ймовірності банкрутства (див. примітки). Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форми № 1 "Баланс", № 2 "Звіт про фінансові результати" за 2 роки.

Задача 2. Провести порівняльне комплексне оцінювання фінансового стану підприємства за методом суми місць і методом відстаней. Сформулювати висновки.

Вихідна інформація: форми № 1 "Баланс", № 2 "Звіт про фінансові результати" за звітний рік.